

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători –Daguța Sergiu, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie, Donos Aliona,

judecând fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, și de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului, împotriva deciziei din 23 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți și a sentinței din 03 septembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, în cauza penală privind învinuirea lui

Cazacu Dumitru XXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în s. XXXXX, raionul
XXXXX, anterior nejudecat,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art., art. 264 alin. (6), 266 Cod penal al Republicii Moldova.

Termenii de examinare:
prima instanță: 04.02.2020 – 03.09.2021;
instanța de apel: 14.10.2021 – 23.11.2021;
instanța de recurs: 25.01.2023 – 24.10.2023.

Asupra motivelor invocate în recursuri, în baza actelor din dosar, ompletul de judecată

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința din 03 septembrie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, Cazacu Dumitru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 264 alin. (6), 266 Cod penal și în baza acestor Legi, a fost condamnat după cum urmează:

-în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, la 5 (cinci) ani 8 (opt) luni închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

-în baza art. 266 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, la 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită lui Cazacu Dumitru pedeapsa definitivă de 6 (șase) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90¹ Cod penal, s-a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate lui Cazacu Dumitru XXXXX, urmând a fi executată prima parte a pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 3 (trei) închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis s-a dispus suspendarea condiționată, sentința în privința inculpatului a nu o executa dacă Cazacu Dumitru în termen de 3 (trei) ani stabilit ca termen de probă, nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În termenul ispășirii pedepsei stabilite cu închisoarea s-a inclus termenul aflării sub arest a lui Cazacu Dumitru din 18.12.2019 până la 15.06.2020.

Termenul ispășirii pedepsei cu închisoarea aplicată lui Cazacu Dumitru a se calcula din data devenirii definitive a sentinței.

S-a aplicat măsura preventivă obligațiunea de nepărăsire a țării în privința inculpatului Cazacu Dumitru XXXXX din 03.09.2021, până la devenirea definitivă a sentinței

S-a admis integral acțiunea civilă. S-a dispus încasarea de la Cazacu Dumitru în beneficiul succesorului părților vătămate decedate Zorila Angela prejudiciul material în mărime de 35000 (treizeci și cinci mii) lei.

S-a încasat de la Cazacu Dumitru în beneficiul succesorului părților vătămate decedate Zorila Angela prejudiciul moral în mărime de 45000 (patruzeci și cinci mii) lei.

S-a încasat din contul lui Cazacu Dumitru în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 6406 (șase mii patru sute șase) lei.

A fost soluționată chestiunea corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cazacu Dumitru la data de 18.12.2019, aproximativ la ora 07:15, conducând automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î XXXXX, fără a deține permis de conducere de categoria corespunzătoare, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, deplasându-se pe str. Ghica Vodă, or. Drochia din direcția s. Țarigrad, r-l Drochia, încâlcind cerințele:

- pct.10 subpct. 2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia este prevăzut că „persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea lucrătorului de poliție, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus;

- pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia este prevăzut că „conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”;

- pct.45 subpct. 1 și 2 a Regulamentului Circulației Rutiere, care indică că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, c)starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de

conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca urmare a încălcărilor admise ale Regulamentului Circulației Rutiere, cu partea din față a automobilului, a tamponat din spate pietonii Șlepac Svetlana, a.n. XXXXX și Cebotari Svetlana, a.n. XXXXX, ambele locuitoare a s. Bădiceni, r-l Soroca, ultima fiind invalid cu grad sever de dizabilitate, deplasându-se în scaun cu roțile, fiind însoțită de prima, care se deplasau pe marginea carosabilului în aceeași direcție cu automobilul menționat.

În rezultatul producerii accidentului rutier, autovehiculul a fost deteriorat în partea din față, iar cet. Șlepac Svetlana de la leziunile corporale primite a decedat la fața locului, decesul survenind în rezultatul leziunilor corporale grave, periculoase pentru viață în timpul primirii lor în formă de: „*fractura vertebrelor cervicale C2-C3, cu lezarea măduvei spinării și scurgerii de sânge punctiforme în trunchiul cervical, plagă contuză și excoriații a frunții, bărbiei, gambei stângi,*” prin ce se confirm datele necropsiei, iar cet. Cebotari Svetlana a primit leziuni corporale grave, periculoase pentru viață în timpul primirii lor în formă de: „*fracturi a vertebrelor toracale T12 și lombare L1, cu lezarea măduvei spinării, care s-au complicat cu edem cerebral și pulmonar, plăgi contuze a frunții, spatele nasului, echimoza gambei stângi,*” prin ce se confirmă datele necropsiei, vătămări care au provocat decesul victimei ulterior în IMSP „Spitalul raional Drochia”.

Astfel, acțiunile lui Cazacu Dumitru au fost încadrate juridic în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, conform semnele calificative – ”*încălcarea regulilor de securitate a circulației rutieră de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a două persoane, acțiune săvârșită în stare de ebrietate*”.

Totodată, prima instanță a reținut că, tot Cazacu Dumitru la 18.12.2019, aproximativ ora 07:15, conducând automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î XXXXX, fără a deține permis de conducere de categoria corespunzătoare, fiind în stare de ebrietate alcoolică, deplasându-se pe str. Ghica Vodă, or. Drochia, din direcția s. Țarigrad, r. Drochia, urmare a încălcării prevederilor:

- pct.10 alin. 2) lit. a), pct.14 lit. a) și pct.45 subpct. 1 și 2 al Regulamentului Circulației Rutiere, care au dus la săvârșirea accidentului rutier soldat cu decesul pietonilor Șlepac Svetlana, a.n. XXXXX și Cebotari Svetlana, a.n. XXXXX, ambele locuitoare a s. Bădiceni, r-l Soroca, nu a respectat cerințele pct.12 al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia, „conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat:

a) să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament;

b) să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, cu excepția cazurilor prevăzute în subpunctul 1) literele c) și d) din prezentul punct;

c) să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență - să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului;

d) să elibereze carosabilul deplasând vehiculul pe acostament ori cât mai aproape de bordura trotuarului, atunci când în urma accidentului nu sânt persoane decedate și/sau traumatizate, iar prezența pe carosabil a vehiculului implicat în accident face dificil sau blochează traficul rutier;

e) să marcheze locul inițial al vehiculului, obiectelor ce țin de accident și a persoanei traumatizate, dacă se impune schimbarea poziției acestora pentru acordarea primului ajutor, transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la unitatea medicală sau pentru eliberarea carosabilului;

f) să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului;

g) să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție;

h) să nu consume băuturi alcoolice sau droguri, precum și să nu administreze medicamente preparate în baza acestora până nu va fi supus testării alcoolscopice, sau, după caz, examinării medicale și recoltării probelor biologice”, *părăsind locul comiterii accidentului rutier.*

Astfel, acțiunile lui Cazacu Dumitru, au fost încadrate juridic în baza art. 266 Cod penal, după semnele calificative – „*părăsirea locului accidentului rutier, comis de către persoana care conduce mijlocul de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin. (3) și (5) Cod penal*”.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul în Procuratura raionului Drochia, Turenco Diana, a declarat *apel* prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei decizii noi de condamnare a lui Cazacu Dumitru după cum urmează:

-al recunoaste vinovat în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, și a-i stabili o pedeapsă sub formă de 5 ani și 8 luni închisoare cu executare a pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- al recunoaste vinovat în baza art. 266 Cod penal, și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate a-i stabili definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A aplica măsura preventivă arestul preventiv luându-l pe inculpat sub strajă din sala de judecată.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată a admite pe deplin, și a dispune încasarea din contul lui Cazacu Dumitru în beneficiul succesorului legal al părții vătămate decedate suma de 35000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 45000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

A încasa din contul lui Cazacu Dumitru în beneficiul statului suma de 6406 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, prima instanță just a stabilit circumstanțele cauzei și corect a calificat faptele inculpatului Cazacu Dumitru în baza art. 264 alin. (6) și art. 266 Cod penal, însă neîntemeiat a aplicat suspendarea parțială a executării pedepsei conform art. 90¹ Cod penal.

Prima instanță urma să ia în considerare prevederile art.7, art.75 alin. (1) Cod penal, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii, persoana celui vinovat și

mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În privința inculpatului a fost stabilită doar o circumstanță atenuantă - *recunoașterea vinovăției*, însă a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat fără a deține permis de conducere, nu a restituit prejudiciul succesorului legal al părții vătămate decedate, a părăsit locul comiterii accidentului rutier, anterior inculpatul a fost supus răspunderii contravenționale din domeniul circulației rutiere, acest fapt făcând imposibilă aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90¹ Cod penal, în scopul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, precum și în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

A susținut că pedeapsa aplicată urmează să corespundă pericolului și gradului social al faptei comise, circumstanțelor comiterii infracțiunii, atitudinii inculpatului față de cele întâmplate și neconștientizarea pericolului crimei săvârșite. Ca urmare consideră că corectarea inculpatului Cazacu Dumitru este posibilă doar prin izolarea lui de societate.

Totodată, a invocat că aplicarea art.90¹ din Codul penal, nu este suficientă la caz pentru corectarea și reeducarea inculpatului precum și pentru restabilirea echității sociale, deoarece nu corespunde gradului prejudiciabil al faptelor comise și circumstanțelor cauzei, și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale, or, inculpatul s-a eschivat de la fața locului după comiterea accidentului rutier. Iar prima instanța a ajuns la concluzia suspendării condiționate parțiale a executării pedepsei în lipsa unor argumente, care ar dovedi posibilitatea corectării fără izolarea inculpatului de societate.

4. Nefiind de acord cu sentința, a declarat *apel* nemotivat inculpatul, invocând dezacordul parțial cu sentința, în partea admiterii integrale a acțiunilor civile înaintate.

5. Ulterior, inculpatul Cazacu Dumitru a depus *apel* motivat împotriva sentinței, prin care a solicitat casarea sentinței în partea pedepsei, și stabilirea unei pedepse minime non privative de libertate și micșorarea sumei prejudiciului material și moral.

În motivarea apelului a invocat că concluzia primei instanțe este una eronată și nu au fost aplicate corect prevederile art. 61 alin. (2), art. 75 alin. (1), art.76 alin. (1), lit. f) Cod penal, privind individualizarea pedepsei penale, invocând că aceste criterii nu pot fi utilizate separat, însă numai în ansamblu. Neglijarea unuia dintre aceste criterii la aplicarea pedepsei înseamnă că pedeapsa aplicată a fost individualizată contrar prevederilor legale și constituie temei pentru casare.

6. Prin decizia din 23 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, apelurile declarate au fost admise inclusiv din alte motive decât cele invocate în recursuri, s-a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre conform modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- Cazacu Dumitru XXXXX s-a considerat condamnat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală din motivul expirării termenului de prescripție, potrivit prevederilor art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal.

- Cazacu Dumitru XXXXX s-a considerat condamnat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (6) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa de 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare,

cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Inculpatul Cazacu Dumitru XXXXX urma a fi luat sub arest din sala ședinței de judecată.

Termenul pedepsei urma a fi calculat din 23.11.2022, cu includerea în termenul pedepsei, timpul aflării lui Cazacu Dumitru sub arest preventiv din 18.12.2019 până la 16.02.2020 și arest la domiciliu din 16.02.2020 până la 15.05.2020.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Zorila Angela, privind încasarea prejudiciului material. S-a dispus încasarea de la Cazacu Dumitru XXXXX în folosul succesorului părții vătămate Zorila Angela prejudiciul material în mărime de 6573 (șase mii cinci sute șaptezeci și trei) lei. În rest pretențiile materiale s-au admis în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În rest dispozițiile primei instanțe s-au menținut.

6.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a constatat că, prima instanță a respectat normele procesuale penale, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cazacu Dumitru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (6), 266 Cod penal, fapte recunoscute și de către inculpat în ședința de judecată, corect au fost calificate acțiunile acestuia, care de altfel nu se contestă.

Însă la examinarea cauzei a constatat că, prima instanță în latura pedepsei stabilite inculpatului nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, fără argumentare și fără a ține cont de pericolul social sporit al infracțiunii comise de inculpat prevăzute de art. 264 alin. (6) Cod penal, precum și de consecințele produse în rezultatul infracțiunii, și anume decesul a două persoane, fiind numită eronat pedeapsă sub formă de închisoare cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, care este prea blândă în circumstanțele stabilite pe caz.

Or, condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei conform art. 90¹ Cod penal, motivând a fi condiționată de vârsta inculpatului, caracteristica lui la locul de lucru și trai, recunoașterea deplină a vinovăției, că nu a avut anterior conflicte cu legea penală, nu justifică suspendarea parțială a pedepsei cu închisoarea.

Instanța de apel a motivat că pedeapsa este echitabilă când impune persoanei vinovate lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă.

Din materialele cauzei a constatat că deși inculpatul nu are antecedente penale și a recunoscut vinovăția sa, potrivit cazierului contravențional, ultimul anterior a fost sancționat pentru conducerea mijlocului de transport fără permis de conducere și încălcarea regulilor de înmatriculare, în cazul dat a comis infracțiune din domeniul încălcării regulilor de securitate a circulației rutieră de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a două persoane, acțiune săvârșită în stare de ebrietate, clasificată ca infracțiune gravă, prevăzută de art.264 alin. (6) Cod penal, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 7 la 12 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Astfel, instanța de apel ținând cont de circumstanțele stabilite pe caz, de faptul că inculpatul că a condus mijlocul de transport fără a deține permis de conducere, de urmările produse în urma infracțiunii comise în stare de ebrietate, și anume decesul a două persoane, de faptul că inculpatul nu a luat măsuri în vederea recuperării prejudiciului cauzat în urma acțiunilor sale infracționale, a considerat că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod penal, - 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, deoarece consecințele survenite pe caz indică la imposibilitatea stabilirii pedepsei penale cu aplicarea condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei închisorii, nefiind rezonabilă în împrejurările constatate pe caz.

Stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă faptelor infracționale săvârșite, și care este în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța de apel a considerat că își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Cu referire la acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Zorila Angela care a solicitat, încasarea prejudiciului material în sumă de 35000 lei, cheltuieli de înmormântare și încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor comise de inculpat în sumă de 45000 lei. A motivat că succesorul părții vătămate Zorila Angela nu a prezentat în susținerea acțiunii civile înscrisuri ce ar proba suma solicitată a prejudiciului material cauzat în urma acțiunilor inculpatului (f.d.30, volumul 2), fiind anexate doar certificatele privind cheltuielile serviciilor funerare în sumă totală de 6573 lei.

Astfel, instanța de apel a constatat că, solicitarea prejudiciului material, a fost probată parțial, motiv din care în baza art.387 alin. (1), (3) Cod procedură penală, a considerat necesar a fi încasată doar suma de 6573 lei, în rest pretențiile urmează a fi admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Cât privește micșorare a sumei prejudiciului moral, încasat de prima instanță în mărime de 45000 lei, instanța de apel a considerat că temei de intervenire nu este, or, suma încasată fiind în corespundere cu prevederile legale, ținând cont de consecințele produse și anume decesul lui Cebotari Svetlana, care este sora succesorului Zorila Angela, care a suferit psihic în urma decesului surorii sale.

Or, după comiterea faptei inculpatul nu a adus careva compensații succesorului victimei și nu a recuperat prejudiciul cauzat, motiv care a adus suferințe morale în legătură cu atitudinea indiferentă a inculpatului, prejudiciul moral fiind evident și care necesită recuperare, motiv pentru care instanța de apel a menținut sentința primei instanțe în latura respectivă.

Astfel, a concluzionat că acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material eronat a fost admisă în volum deplin, nefiind dovedite cheltuielile suportate, în sensul dat a casat sentința, cu încasarea de la inculpat în folosul succesorului părții vătămate a prejudiciului material în mărime de 6573 (șase mii cinci sute șaptezeci și trei) lei, în rest cu admiterea acțiunii civile în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă, în rest sentința sa menținut fără modificări.

7. Nefiind de acord cu hotărârea adoptată, a declarat *recursuri*:

7.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, în vigoare până la modificările efectuate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei deoarece s-a aplicat pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale.

În motivarea recursului declarat a invocat că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, probele au fost apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziilor și utilității lor, iar soluția instanței de stabilire a vinovăției inculpatului Cazacu Dumitru în baza art. 264 alin. (6) Cod penal și art. 266 Cod penal, nu se contestă.

Susține că atât prima instanță cât și instanța de apel greșit și-au motivat soluția de individualizare a pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, prima instanță incorect aplicând prevederile art.90¹ Cod penal, iar instanța de apel a adoptat o soluție greșită în ce privește aplicarea față de inculpat a unei pedepse minime de 4 (patru) ani și 8 (opt) luni închisoare în baza art. 264 alin. (6) Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii.

La stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțele care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse minimale. Astfel, consideră că cuantumul pedepsei stabilite inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Astfel, consideră că acesta nu s-a căit sincer de cele comise, însă și-a recunoscut vina pentru a evita privarea reală de libertate. Instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că inculpatul a comis două infracțiuni din capitolul „*Infracțiuni din domeniul transportului.*” Instanța de apel nu au ținut cont de faptul că inculpatul a comis infracțiunile încriminate, *fiind în stare de ebrietate*, care au dus la decesul a două persoane, el părăsind locul accidentului rutier, deplasându-se în așa stare la serviciu - Serviciul Situații Excepționale Drochia, unde activa în calitate de pompier.

Prima instanță a stabilit pedeapsa cu aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, iar instanța de apel i-a stabilit pedeapsa minimală posibilă pe art. 264 alin. (6) Cod penal, cu aplicarea art.364¹ alin. (8) Cod procedură penală, astfel de pedepse creează impresia aparentă de posibilitate de a evita aplicarea față de persoanele vinovate de comiterea unor infracțiuni similare a unor pedepse adecvate, în raport cu pericolul social sperit a unor asemenea infracțiuni.

7.2. Avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului, însă fără a invoca careva temeiuri prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, *solicitând* admiterea recursului cu casarea deciziei din 23.11.2022 a Curții de Apel Bălți și sentința primei instanțe din 03.09.2021, cu judecarea cauzei și aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea recursului a invocat că, prima instanță cât și instanța de apel nu a dat apreciere deplină circumstanțelor atenuante la caz, fapt ce a dus la aplicarea unei pedepse mai aspre, nefiind respectat principiul individualizării răspunderii și pedepsei penale. Astfel, a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde.

8. În temeiul art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, referință asupra recursurilor declarate, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului declarat de către avocat, și admiterea recursului procurorului, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, completul de judecată concluzionează că, recursurile declarate de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului și de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, urmează a fi admise din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul Legii menționate rezultă că procedura de examinare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform prevederilor Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023, adică la data judecării recursului, ori prin legea privind modificarea Codului de procedură penală, de către legiuitor nu s-a dispus efectul ultra activ a prevederilor Codului de procedură penală în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor (art.3 CPP).

La caz, se atestă că recursurile au fost depuse la data de 22.12.2022 de către avocat în interesele inculpatului și la 17.01.2023 de către procuror.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile în termen.

Conform art. 433 alin.(1) Cod de procedură penală, dacă recursul este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

În conformitate cu art.435 alin.(1), pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța *îl poate admite, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și ia următoarea soluție, dispune rejudecarea de către instanța de apel*, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, sesizate de către recurenți, și care a dus la adoptarea de către instanța de apel unei hotărâri eronate.

Conform art. 424 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă cererea de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului se reține că, partea apărării contestă decizia în partea individualizării pedepsei fără a invoca careva temeiuri prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând aplicarea unei pedepsei mai blânde inculpatului, iar cu referire la recursul declarat de acuzatorul de stat, rezultă că s-a invocat ca temei de recurs prevederile art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală (în vigoare până la modificările efectuate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), în conformitate cu care, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs atestă că, recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Cazacu Dumitru, în baza art. 264 alin. (6), art. 266 Cod penal, criticând decizia instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, pe un termen de 4 ani și 8 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, partea apărării solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, iar acuzarea solicitând aplicarea unei pedepse mai aspre.

În acest context, având în vedere că recurenții contestă decizia în latura penală, în partea individualizării pedepsei penale aplicate, în conformitate cu art. 434 Cod de procedură penală, instanța de recurs se va expune doar în această parte, menționând următoarele aspecte.

Ca urmare a verificării legalității deciziei sub aspectul individualizării pedepsei aplicate în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, în mărime de 4 ani 8 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, instanța de recurs constată următoarele:

Potrivit materialelor cauzei, prin decizia instanței de apel, Cazacu Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul comiterii faptei și examinării cauzei*), în conformitate cu care, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de Lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Așadar, sancțiunea art. 264 alin. (6) Cod penal, pentru infracțiunea de a căreia comiterii inculpatul a fost recunoscut vinovat în prezenta cauza penală, prevede pedeapsă cu închisoare *de la 7 la 12 ani*, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală (reducerea limitelor de pedeapsa cu 1/3), noile limite pentru pedeapsa cu închisoare constituie la caz, de la *4 ani 8 luni (noul minimul pedepsei) la 8 ani (noul maximum pedepsei)*, și inculpatului în speța i s-a aplicat pedeapsa la nivelul minim a pedepsei cu închisoare, pe un termen de 4 ani 8 luni închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Completul de judecată constată că la stabilirea termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a luat în considerație: *gradul prejudiciabil al infracțiunii comise* – care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal constituie infracțiune gravă, *atitudinea inculpatului*, care pe parcursul cauzei penale a recunoscut vinovăția a solicitat ca judecarea cauzei să fie îndeplinită conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, de faptul că nu a restituit nimic din prejudiciul cauzat prin infracțiune succesivilor părților vătămate, *de personalitatea inculpatului* care potrivit cazierului contravențional a fost supus răspunderii contravenționale pentru comiterea contravențiilor din domeniul transportului rutier, însă instanța de apel nu a motivat despre lipsa sau prezența circumstanțelor *atenuante sau agravante, aprecierea acestora*, dar i-a stabilit pedeapsa minimă.

La caz instanța de recurs constată că soluția instanței de apel contravine principiului individualizării pedepsei penale, nefiind luate în considerație la justă valoare de către instanța de apel circumstanțele comiterii faptei - conducerea mijlocului

de transport de către inculpat în lipsa permisului de conducere (nu dispune de dreptul de a conduce), aflarea inculpatului în stare de ebrietate, urmările prejudiciabile *grave* și *irreversibile* – decesul a două persoane, comportamentul inculpatului până la comiterea faptei cât și după, nefiind întreprinse de către acesta careva măsuri cu privire la repararea prejudiciilor cauzate succesorilor părților vătămate.

Astfel, la caz, în speța se regăsește temeiul invocat în recurs de procuror și prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de apel nu a respectat prevederile Legii penale privind individualizarea pedepsei. Or, conform art. 61, 75 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Acestea prevederi legale nu au fost respectate de instanța de apel, deoarece, potrivit părții descriptive a deciziei (vol. II, f.d. 230) în care instanța de apel a descris că la stabilirea tipului și termenului pedepsei a luat în considerație circumstanțele stabilite pe caz, precum că, inculpatul Cazacu Dumitru nu are antecedente penale și a recunoscut vinovăția sa, potrivit cazierului contravențional, anterior a fost sancționat pentru conducerea mijlocului de transport fără permis de conducere și încălcarea regulilor de înmatriculare, în cazul dat a comis infracțiune din domeniul încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a două persoane, acțiune săvârșită în stare de ebrietate, infracțiune prevăzută de art.264 alin. (6) Cod penal, este clasificată ca gravă, faptul că inculpatul nu a luat măsuri în vederea recuperării prejudiciul cauzat în urma acțiunilor sale infracționale, însă a considerat că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea inculpatului pedepsei minime sub formă de închisoare conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-i pedeapsa de 4 ani 8 luni închisoare cu executare. Or, prin constatarea comiterii de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(6) Cod penal, urmată imediat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, cât și constatării circumstanțelor ce atestă că inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, urma a individualiza diferit pedeapsa penală, ținând cont în deplină măsură de dispozițiile art. 61 alin. (1), (2), art. 75 alin. (1) Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Or, în prezenta cauza penală supusă judecării, se atestă că infracțiunile comise de către inculpat nu fac parte din incidentul accidental din viața ultimului, deoarece inculpatul nu de prima dată se află la încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere,

comițând anterior fapte de gravitate mai mică a unei infracțiuni, fapt relevat din materialele cauzei penale ca materialul caracteristic a persoanei inculpatului, modului lui de viață până la comiterea infracțiunii (f.d. 129, vol.I), cât și după fapta prejudiciabilă comisă, ceea ce ține de neîndeplinirea obligației de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, însă instanța de apel nejustificat și inechitabil a individualizat pedeapsa penală, fiind una prea blândă și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, a personalității inculpatului, cât și în raport cu scopul pedepsei penale privind restabilirea echității sociale, corectării vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

În acest sens, completul de judecată reține că, instanța de apel la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, cu desăvârșire nu a motivat referitor la lipsa sau prezența în speța a circumstanțelor atenuante și agravante prevăzute de art. 76, 77 Cod penal, cât și referitor la efectele de drept a acestor circumstanțe, prevăzute de art.78 Cod penal.

Astfel, recunoașterea vinei de către inculpat, fără a fi întreprinse acțiuni reale în vederea diminuării gravității infracțiunii comise, cât și consecințelor nefaste a acesteia, prin acordarea sprijinului material familiilor victimelor, reparării efective a prejudiciului cauzat, atestă că recunoașterea vinei de către inculpat este pur formală, nefiind prezentă în fapt căința sinceră, repararea prejudiciului cauzat, urmărind doar scopul judecării cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedura penală, pentru a beneficia de reducerea pedepsei penale.

În asemenea împrejurări, recunoașterea formală de către inculpat a vinovăției sale, nu duce la aplicarea acestuia în mod automat pedepsei în limita minimă a sancțiunii legii penale reduse conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală (în vigoare la data examinării cauzei penale în instanța de apel), ori la caz, instanța de apel a omis aplicarea prevederilor art. 78 Cod penal (Efectele circumstanțelor atenuante și agravante).

Completul de judecată menționează că, instanța de apel a abordat inechitabil problema individualizării pedepsei penale stabilite în baza art. 264 alin. (6) Cod penal în prezenta cauza penală, repetând în acest sens eroarea admisă de prima instanță, deși și a reparat parțial această prin desființarea condamnării inculpatului la pedeapsa cu închisoare cu suspendare condiționată parțială a executării acesteia.

Pornind de la cele menționate, se reține că instanța de apel nu a respectat întocmai prescripțiile de drept nominalizate, or, completul de judecată reține că instanța de apel nu a pătruns în esența circumstanțelor cauzei, ca urmare a ignorat unele aspecte evidente stabilite, ce au avut drept consecință pronunțarea unei pedepse prea blânde la caz.

Reieșind din aspectele elucidate și ținând cont de faptul că în motivarea deciziei instanței de apel în partea individualizării pedepsei, s-au constatat erori care nu pot fi corectate de instanța de recurs, completul de judecată ajunge la concluzia cu privire la necesitatea casării parțiale a deciziei instanței de apel, în partea individualizării pedepsei aplicate în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în această parte în aceiași instanță de apel în alt complet de judecată.

Ajungând la concluzie menționată mai sus, completul de judecată găsește necesar de a admite și recursul declarat de către apărătorul inculpatului în interesele ultimului, pentru a asigura echilibrul rejudecării cauzei penale în ordine de apel potrivit

principiului contradictorialității, și realizării efective a dreptului la apărare în procesul penal, ori în instanța de apel la rejudecarea cauzei potrivit apelului declarat de către partea apărării, pot fi constatate circumstanțe noi cu privire la caracterizarea pozitivă a inculpatului, ce poate avea ca efect de drept ameliorarea situației inculpatului.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de acuzare și chestiunile esențiale supuse atenției sale, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admit recursurile declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu și de către avocatul Ciubara Mariana în numele inculpatului Cazacu Dumitru.

Se casează parțial decizia din 23 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, în cauza penală în privința lui **Cazacu Dumitru XXXXX**, condamnat în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, în latura penală în partea pedepsei principale aplicate, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Donos Aliona

